

Nordisk sprogforståelse – træning af lytteforståelse med *dictogloss*-metoden

HVORFOR

Fra forskningen ved vi, at noget af det sværest ved nabosprogs kommunikation er lytteforståelsen. Derfor er der særlig god grund til at træne det aspekt i undervisningen. Målet med lytteforståelsesøvelser er at vænne sine egne – og elevernes ører – til nabosprogets lidt fremmedartede lyde.

Når man lytter til nabosprog, skal man være en aktiv og undersøgende lytter. Det mål kan understøttes af lytteøvelser.

HVORDAN

Til at træne lytteforståelsen kan man bruge den såkaldte *dictogloss*-metode. En *dictogloss* er en klasserumsaktivitet, hvor eleverne lytter til en lille lydfilet (eller video) med nabosprog og oversætter den til deres egne sprog. Typisk skal optagelsen vare fra 1-2 minutter. Man kan også vælge et lille klip i en længere lydfilet. Optagelsen afspilles flere gange, så lytterne får lejlighed til gradvist at opbygge deres forståelse og konstruere mening i fællesskab.

Forberedelse: Øvelsen kræver en god lydafspiller, og at hver tilhører har noget at skrive på. I kan finde lydfilet med indlæste digte her på siden.

Fremgangsmåden:

1. LYTNING: Lydfilen afspilles første gang i plenum (fx et digt på norsk). Tilhørerne lytter.
2. SKRIVNING: Tilhørerne skriver ned, hvad de har hørt – så præcist som muligt.
3. SAMTALE: Tilhørerne taler sammen to og to om, hvad de har skrevet. Sammen prøver de at udfylde "tomme pladser" i hinandens forståelse.
4. LYTNING: Lydfilen afspilles igen i plenum.
5. SKRIVNING: Tilhørerne retter til i deres transskriptioner, så de får mere med.
6. SAMTALE: Deltagerne sammenligner to og to og fortæller hinanden, hvad de nu har forstået.
7. LYTNING OG SAMTALE: Lydfilen afspilles en sidste gang. Efter hver sætning trykker underviseren på pause og spørger ud i salen, hvordan tilhørerne har oversat sætningen. Sammen – og med hjælp fra underviseren – får deltagerne konstrueret den fulde oversættelse af lydfilen.
8. SAMTALE OM INDHOLDET: Når digtet er oversat, er det oplagt at tage en samtale om indholdet. Til det formål kan I bruge spørgsmål til aktiviteten "Lyrikanalyse med bæredygtighedsperspektiv"

HVAD

I projektet "Nordiske temadage i læreruddannelsen" bruger vi indspilninger af nordiske digte til lytteøvelserne, som kan findes her på siden. Digte er velegnede, fordi de er korte, og det sproglige indhold er fokuseret og koncentreret. Det er også muligt at arbejde med optagelser af fx taler, interviews eller almindelig hverdagskommunikation.

Projektet Nordiske temadage i læreruddannelsen bygger på et samarbejde mellem Københavns Professionshøjskole, Høgskolan i Kristianstad, Høgskulen i Volda og Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet. Projektet er støttet af A.P. Møller Fonden.